

**SİRKULER
(2025/10)**

İşletmelerde hırsızlık olayları olabilmekte, bazen ticareti yapılan mallar bazen de işletme faaliyetlerinde kullanılan makine, cihaz, taşıt ve demirbaş gibi amortismanı tabi iktisadi kıymetler (ATİK) çalınabilmektedir.

A- Çalınan Emtianın Bedeli Gider Yazılabilir mi?

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. maddesinde, safi ticari kazancın tespitinde hasılatı indirilecek giderler tadadı sayılmış olup, bunlar arasında ticari işletmede mevcut varlıkta herhangi bir suretle meydana gelen eksilmelerin gider yazılacağı hususuna yer verilmemiştir.

Bu nedenle, **çalınan emtia bedelinin vergi matrahının tespitinde zarar veya gider olarak indirilmesi de mümkün bulunmamaktadır.**

Çalınma veya kaybolma suretiyle zayı olan malların yasal defterlere yapılması gereken kayıtlarda karşılık ayrılmadan **"689. Diğer O.dışı Gider ve Zararlar Hs."**na kanunen kabul edilmeyen gider (KKEG) olarak kayıt edilmelidir.

B- Çalınan Emtia Nedeniyle İndirim Konusu Yapılan KDV Ne Olacak?

KDV Kanunu'nun 30/d maddesinde, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen KDV'nin indirilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre; kaybolma suretiyle malların yok olması durumunda, **bu malların alış bedellerinde gösterilen KDV indirilemeyecektir.**

Eğer çalınan mallara ait KDV indirilmişse, indirilen vergilerin malların çalındığı dönemde verilecek **katma değer vergisi beyannamesinde hesaplanan katma değer vergisine ilave edilmek suretiyle düzeltilmesi gerekmektedir.**

İlave edilecek bu KDV, aynı zamanda **vergi matrahının tespitinde zarar veya gider olarak indirilmesi de mümkün bulunmadığından; "689. Diğer O.dışı Gider ve Zararlar Hs."**na kanunen kabul edilmeyen gider olarak kayıt edilmelidir.

C- Çalınan Mallar İçin Fatura Düzenlenmeli midir?

Vergi Usul Kanunu'nun 229 uncu maddesine göre fatura; satılan emtia ve yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.

Buna göre; mal çalınması satış niteliği taşımadığı için, çalınma olayı nedeniyle malın stoklardan veya ilgili sabit kıymet hesabından çıkarılmasında **fatura düzenlenmesi gerekmemektedir**.

D- Çalınan Mallar İçin Tazminat Alınması Halinde Ne Yapılmalıdır?

Maliye İdaresi alınan **tazminatın tamamının vergiye tabi gelirlere ekleneceği** ve hırsızlık nedeniyle daha önce KKEG tutarının aynen kalacağı görüşündedir.

Ayrıca alınan tazminat nedeniyle **fatura düzenlenmeli, fakat faturada KDV hesaplanmamalıdır**.

Tazminat nedeniyle düzenlenen faturada KDV hesaplanması durumunda; düzenlenen faturada gösterilen KDV, adına fatura düzenlenen firma tarafından indirim konusu yapılamaz ve KDV Kanunu'nun 8. Maddesi uyarınca gerekli beyanların düzeltilmesi sonucunda fazla ve yersiz hesaplanan KDV'nin faturayı düzenleyen tarafından adına fatura düzenlenen firmaya geri verilmesi gerekir.

E- Hırsızlık Olayı Nasıl Tevsik Edilmelidir?

Mal kaybının çalınma suretiyle olduğu tevsik edilemiyorsa ve bu kaybın nasıl meydana geldiği konusunda açıklama yapılamıyorsa; **Maliye İdaresi, söz konusu malın emsal bedeli üzerinden kayıt dışı olarak satıldığı varsayımına göre vergi hesaplamaları yapılması gerektiği görüşüyle hareket edilmektedir**.

Bu nedenle hırsızlık olayının mutlaka polis tarafından hazırlanan Tutanaklarla tevsik edilmelidir. Bunun yanında hırsızlık olayını belgeleyen görüntüler, şahit ifadeleri gibi unsurlar tevsik için destekleyici unsurlar olabilir.

Malın çalınmaya karşı sigortalı olması durumunda, sigorta şirketinin çalınma olayını kabul ederek tazminat ödemiş olması -muvazaa halleri hariç olmak üzere- hırsızlığın tevsikini destekleyici nitelik taşımaktadır. Zira tazminatın ödenmesi, sigorta şirketinin çalınma olayının gerçekliği konusunda ikna olduğu anlamına gelmektedir.